

Važni ukrepi Kmetijske družbe.

Kmetijska družba je v zadnji dobi izvedla več sklepov glavnega odbora v zaščito kmetijskih interesov, ki zaslužijo, da se o njih obvesti javnost. Tako je vložila prošnjo za **carine prost uvoz plugov**, kar je finančno ministrstvo po priporočilu kmetijskega ministra dovolilo. Carine prost uvoz plugov je dovoljen do 30. septembra t. l.

Ponovno je zahtevala od Generalne direkcije carin za **carine prost uvoz grašice za seme**, ki jo pri nas pridelujejo za krmo živini. Tudi tej želji je bilo ugodeno z zadnjo odredbo finančnega ministra.

Zaprosila je za **carine prost uvoz ali vsaj za znižanje za modro galico in žveplo**, ker je to z ozirom na današnjo vinsko krizo nujno potrebno. Ministrski sve tje že znižal uvozno carino na žveplo za polovico, glede galice se bo pozneje obravnavalo.

V svrhu pospeševanja sadjarstva, je Kmetijska družba poslala železniškemu ministrstvu prošnjo za zopetno dovoljenje **brzovozne in brezplačne določiljatve sadnega drevja**, kakor je bilo to že pred dvema letoma v veljavi.

Nadalje je družba zaprosila bansko upravo dravske banovine, da ponovno uvede **akcijo za pridelovanje travnega semena** potom domačega kmetijstva. Če bi naši kmetovalci pridelovali potrebno travno seme doma, bi si naša država lahko prihranila milijone, ki gredo danes za to seme v inozemstvo, razen tega pa bi tudi naše kmetijstvo našlo nov vir dohodkov.

V nekaterih krajih po deželi se je nova šolska odredba, ki predpisuje celodnevni šolski pouk izkazala

neprimerna za kmetijstvo. Zato je družba na podlagi sklepov glavnega odbora zaprosila bansko upravo, naj predvsem na dvorazrednicah po deželi, kjer se izkaže za to potreba, ostane stari način pouka v veljavi. S tem bi bila dana možnost, da se kmetijski otroci vporabljajo za varstvo mlade dece, nadalje za pašnjo živine in za manjša kmetijska dela, ki jih ti lahko opravljajo.

Ker se pri Zavarovalnici zoper nezgode ponavljajo slučaji, da kmet-
posestnik, če ga doleti nezgoda pri stroju, ne dobi odškodnine, četudi plačuje redno zavarovalnino zato je Kmetijska družba ponovno zaprosila Zavarovalnico, naj spremeni tozadevna določila, ki ne odgovarjajo našim kmetijskim razmeram.

Posebno važni sta dve resoluciji, ki jih je glavni odbor sprejel v svoji zadnji odborovi seji. Prva se tiče **preosnove carinskega zakona**. — V finančnem ministrstvu pripravlja poseben odsek spremembo carinskega zakona. V dosedanjem carinskem zakonu so bile carinske postavke tako določene, da so obremenjevale kmetijstvo, ščitile pa industrijo. Zaradi visokih uvoznih carin mora kmet drago plačevati vse kmetijske potrebščine za svoj obrat, medtem ko so cene pridelkom tako nizke, da ne krijejo niti pridelovalnih stroškov. To je tudi eden najglavnejših povodov za današnjo kmetijsko krizo, ki ogroža celotno gospodarsko stanje države. Kmetijska družba je ponovno zahtevala spremembo carinskih postavk, toda žal večinoma brezuspešno. Na svoji zadnji seji je odbor sklenil resolucijo, ki odločno zahteva, naj se pri spremembi carinske tarife vpoštevajo ponovno že izražene želje kmetijstva in dopusti carine prost uvoz vseh tistih kmetij-

skih potrebščin, ki jih rabi naše kmetijstvo.

Druga važna resolucija se tiče določil finančnega zakona, ki omejujejo pravično obremenitev industrije na škodo kmetijstva v podeželskih občinah. V dravski banovini imamo mnogo občin, v katerih je razvita industrija in obrt. Po prejšnjem finančnem zakonu so bile občine upravičene naložiti občinske doklade na industrijska podjetja in delniške družbe v enaki višini kakor na zemljarino. Po določbah novega finančnega zakona smejo znášati te doklade na navedena podjetja največ do 25% davčnega predpisa, dočim se doklade na zemljarino poljubno lahko zvišajo. Posledica te določbe je, da plačujejo industrijska podjetja v občinske blagajne le malo doklad. Tako se godijo primeri, da plačuje bogato industrijsko podjetje komaj 25% doklade, kmetje pa do 300% pa tudi še več na svojo zemljarino. Taka obremenitev kmetijstva v korist industrije se mora odpraviti, zato je glavni odbor sklenil naprositi vsa merodajna oblastva, naj v bodočem finančnem zakonu to določi vsekakor črtajo.

Zakoni o pospeševanju Kmetijstva.

V zadnji dobi smo dobili v Jugoslaviji tri zelo važne zakone, in sicer:

1. Zakon o pospeševanju kmetijstva, razglašen v Ur. listu dravske banovine št. 104 z dne 19. oktobra l. 1929.;

2. zakon o pospeševanju živinoreje, razglašen v Službenih Novinah br. 307 z dne 31. decembra 1929;

3. zakon o zatiranju bolezní in škodljivcev kulturnih rastlin, razglašen v Ur. listu drav. banov. št. 23 z dne 23. januarja 1930, poglavje 104.

Izšlo je še nekaj pomožnih zakonov, tičeóih se kmetijstva. Vsi ti zakoni so sestavljeni z namenom, da se dvigne obče stanje našega jugo-

slovanskega kmetijstva na višjo stopinjo in sicer številčno, kakor tud kakovostno.

Zal, da poleg kmetijskih strokovnjakov in drugih uradnih oseb te zakone širša javnost premalo pozna, vsled česar se taki zakoni smatrajo od strani ljudstva kot nekako šikaniranje itd.

Nujno potrebno je, da se vsi ti zakoni zberejo v knjižco, katero naj bi vsi interesentje naročili in premislili. V prvi vrsti bi morali vsi župani (ne samo tajniki!) in občinski kmetijski odborniki vsebino teh zakonov natančno poznati. Le tako bo potem delo strokovnih kmetijskih organov na deželi znatno olajšano in ne bo nobenega oporekanja.

Za širšo javnost bi bilo dobro, da se tudi drugi inteligentje na deželi (duhovščina, učiteljstvo) zanima za besedilo teh zakonov in te zakone na sestankih - ali na javnih predavanjih ljudstvu raztolmačijo.

Preprosto ljudstvo ne more tako jasno upravno-pravno misliti, in mu je treba vsako nejasno točko raztolmačiti.

Šele po tem poljudnem pojasnilu uvidi vsak, da se mu hoče s temi zakoni le dobro.

O delovanju sadnega drevja.

Deblo.

Deblo je tisti del drevesa, ki veže korenine z vrhom, in dviga vrh iznad zemlje v zrak in proti svetlobi. To je kanal, po katerem se pretaka sirova hrana iz korenin v vrh in nekaj prebavljenih redilnih snovi nazaj h koreninam. Navzgor se pretakajo raztopine po beljavi, navzdol pa teko redilni sokovi pod kožo po kambiju.

Zdravo deblo je navadno znak, da je zdravo vse drevo. Ako je pa deblo bolno, je prizadet tudi vrh in sploh celo drevo. Zdravo deblo se pozna že od zunaj, ker ima gladko kožo z značilno barvo. Zelo staro drevje (zlasti hruške) ima sicer na površju hrpa-

vo, globoko razpokano in do neke globine mrtvo skorjo. Toda pod to vrhnico je živa, zdrava koža s svojo značilno rjavkasto-rumeno barvo.

Zal, da je po naših sadovnjakih tako malo debel, ki bi bila popolnoma zdrava. Le preglejte — sedajle je pravi čas za to — vsa debela po svojih sadovnjakih, pa se boste prepričali, da ima skoro vsako kakšno napako ali rano, če ne veliko pa majhno, včasih odprto, včasih na pol, tu in tam pa tudi že popolnoma zaceljeno. Koliko je pa šele poškodb, ki se ne vidijo, ako debela bolj natančno ne preiščemo in ki jim ne vemo vzroka. Ako potrkamo s kakim trdim predmetom (n. pr. z nožem) po deblu, takoj čutimo in slišimo, če je na tistem mestu koža zdrava ali če je odstopila. Tudi po barvi in legi kože večkrat opazovalec kmalu spozna, če je zdrava ali ne.

Te neštete poškodbe na deblih sadnega drevja nastanejo iz raznih vzrokov. Največ jih prizadenejo zajedavci, kakor n. pr. zajec, razni hrošči in ličinke, ki žive pod lubjem ali pa v lesu (lubadorji in zavrtači, krvava ušica itd.). Mnogo debel uničijo tudi razne bolezni, na jablani zlasti rak. Silno škodo naredi na deblih mlajšega sadnega drevja huda zima, kakršna je bila l. 1927./28. in še hujša l. 1928.-1929. Na tisoče debel jablan in brušev je ozebljenih; mnogo je prizadetih tako hudo, da je uničeno vse drevo.

Da je po deblih našega sadnega drevja toliko poškodb, so sadjarji mnogokrat sami krivi, ker debel ne negujejo. V splošnem je še malo takih sadjarjev, ki bi se zavedali, kako potrebno je to delo in ki bi ga — če že ne vsako — pa vsaj vsako drugo leto vestno opravili.

Prva in najvažnejša stvar je, da poškodbe po deblih preprečimo s preizkušenimi ukrepi. Pred zajcem moramo debela zavarovati, lubadarjev in zavrtačev se ubranimo, če debela vedno snajžimo in temeljito mažemo z arborinom, ali pa vsaj z mešanico apna, kravjeka in goveje krvi. Krvavo ušico moramo za-

treti takoj, ko zapazimo prvo sied. Vse rane po deblu moramo skrbno zamazati, da se čimprej zacelijo. Raka užugamo, ako skrbimo, da drevje ne stoji v premokri ali presuhi zemlji. Pozebe obvarujemo drevje, ako ga kakorkoli zavarujemo. Apneni belež je precej zanesljivo sredstvo, da koža po deblu ne ozebe. Zdravje debela pri mladem sadnem drevju pospešujemo, ako napeto kožo spomladi od vrha do tal prerežemo na dveh treh krajih (puščanje). Koža po deblu se počivi, ako ga vsako zimo temeljito s strguljo obdelamo, da odstranimo mah, lišaje in zgornjo, mrtvo skorjo. Pri tem poslu počivajo vse poškodbe, ki jih skrbno osnažimo do zdravega lesa. Naposled pa vse deblo prav v živo namažimo z 10—15% arborinom. Če tako ravnamo več let zapored, se bodo debela pozdravila, koža bo gladka, brez razpok in brez ran. Vrhutega bomo pa zatrli mnogo raznih škodljivcev, ki se skrivajo pred mrzdom po razpokah in drugih skrivališčih po deblu.

Posebno pozornost je treba obdelati vse rane po deblu. Vsako količkanj vdrtu kožo moramo preiskati, če ni odmrta. Vsa nazebla suha mesta je treba izrezati do zdrave kože in nastalo odprtino temeljito osnažiti, potem razkužiti z 10—15% arborinom in nazadnje zamazati s cepilno smolo ali pa z mazilom, ki ga naredimo iz kravjeka in ilovice. Čez to pa je dobro privezati ovoj iz ovčevine, da se maža ne izruši in ne odpade.

Votline po deblih preprečimo, ako veje pravilno žagamo in rane s cepilno smolo zamazamo. Čim večja je rana, tembolj skrbno jo moramo gojiti, da se zaceli, preden začne les razpadati. Votla debela najprej osnažimo in razkužimo z arborinom, potem pa zazidamo s cementno malto. Tako rešimo lahko še marsikatero drevo, ki bi sicer zapadlo prerani smrti.

Kar smo povedali o negi debel, velja prav tako za vse debelejšje veje, ki jih je smatrati za podaljšek debela.

Fran Wernig:

V Mežiški dolini.

(Gospodarska razmišljanja.)

Nestrpno se sprehajam in hodim gor in dol na postaji v Dravogradu. Leden mraz se je vlegel v kotlino, brije posebno ostro ob Dravi in mrko, neizprosno pritiska iz okoliških pobčij, iz belega ledenega ivja vzraslih smrekovih gozdov. Končno pridrdra vlak iz Avstrije.

Nagloma poiščem v vlaku znanca, gospodarskega veččaka iz Prevalj, sicer rojaka iz vinskih gor. Razložim mu nakratko, vendar z vso vnemo načrt šesttedenskega kmetijskega tečaja ki se mora v smislu novega kmetijskega zakona prirediti v vsakem okraju. Povabim tovariša k sodelovanju v prevaljskem okraju. Poslušame, in poslušamo obzirno se smehljajoč in meni naposled: »Pa si res obetate kakega uspeha od tega tečaja v mežiški dolini?«

»Kako ne,« odvrnem, »saj imamo tam dosti gospodarskih organizacij z odličnimi strokovnjaki in tudi par prav izobraženih posestnikov!« »Da, te lahko naštejete na prstih, kar pa za slošnost ne prihaja v poštev; so veleopsestniki. Škoda za vaš trud in prizadevanje!«

In mi jame pripovedovati o velikem gospodarskem mrtvilu, ki se nahaja po vsej pokrajini od Libuče do sredine Dravske doline: Kmetovalec se zanaša z ene strani le na dohodke iz gozdov, ki pa so — večinoma že posekani, na drugi strani pa ga omamlja in navdaja z upanjem na lažji zaslužek industrija v Guštanju in Prevaljah, ki pa tudi le — životari. Gospodarstvo in kmetija pa se pušča povsem v nemar. Lahko bi se prodalo mleko, ki je tupo 3 Din, dobičkanosno bi bila tudi reja prašičev, katere morajo naša industrijska središča v Mežici in v Černi kupovati v — Mariboru. Po hribih pa žive ljudje slabše kakor povsod drugod, niti ovsnega kruha nimajo.

»In kaj mislite da je vzrok temu gospodarskemu mrtvilu v prevaljskem okraju?« še vprašam dalje. »Najbistvenejši vzrok se nahaja menda v ljudstvu samem; oslabilno je že iz rodu do rodu vsled slabega sadjevca, katerega se v posamnih krajih zavžije naravnost ogromne količine. In so slučaji, da dobe celo otroci v šolo seboj sadjevec — za malico.«

★

A vseeno grem poln upov v Guštanj k otvoritvi kmetijskega tečaja. V gostilni pri »Cvitaniču« slišim gostilničarja razgovarjati se z nekim kmetovalcem o tečaju. Zanima me stvar in posežem v razgovor. »Pridete tudi vi v tečaj, kaj ne?« povzamem. »A jaz sem že prestar in si več ne zapomnim, ampak fanta bi dal v šolo, da bi se malo bolj naučil pisati in računati.« »Pa za božjo voljo, tečaj je vendar v prvi vrsti namenjen za vas, gospodarje. Pridite, saj ste še mladi, v najboljših letih!« »Sem že 50 let in sploh imam delo tako zamreženo, da ne morem od doma. Moram krmo rezati.« »Pa to boste vendar še lahko pozneje in vam bo mogoče narezal krmo kdo drugi. Gospodarske nauke, ki jih dobite pri nas, pa ne najdete pozneje nikjer.«

★

In čakamo na otvoritev tečaja: pol ure in eno uro preko določenega časa, čakamo: za gospodarski napredek izredno vneti okrajni glavar g. nadsvetnik Koropec, g. župnik iz Guštania, sadiarski veččak nadzornik Močnik in praktični kmetijski izvedenec g. Kotnik. Otvorili smo tečaj, katerega se je udeležilo — beri in piši! — 7 kmetovalcev in 9 nedorastlih mladeničev!!!

Ljudska izobrazba na deželi.

V štirinajstih kratkih pogovorih smo si doslej ogledali: kaj je ljudska izobrazba, ali v starih časih ni bilo nikake izobrazbe, kakšno izobrazbo potrebuje kmet v današnjih časih.

kakšne težave se stavijo ljudski izobrazbi nasproti in smo si tudi v splošnem ogledali izobraževalna sredstva na deželi. Danes in prihodnjč parkrat pa si moramo ogledati po bližje posamezna izobraževalna sredstva. Za danes ostanimo pri prvem, ki je najvažnejše in služi za temelj vsem drugim, namreč življenje v družini.

Svicenski znameniti pisatelj kmetiskih romanov, Jeremija Gotthelf, je postavil na čelo enega teh svojih romanov te-le besede: »Le nikar se ne dajte zapeljati od neumnega klepetanja nesrečnih norcev! Ni niti država, niti šola, ne kaka druga ustanova temelj življenja, ampak dom, družina. Ne vladajo vladarji svojih dežel in ne izobrazujejo učitelji življenja, ampak oče in mati delata to. Ni važno javno življenje v kaki deželi, ampak življenje v vsaki posamezni družini.«

Prvo izobraževališče otrokovo je družina. V prejšnjih časih je tudi res največ, lahko rečemo vse storila prav družina. V duševnem oziru so bili zlasti velikega pomena zimski večeri po kmetiskih hišah. V starih časih so starejši ljudje vodili pogovore in zabavo, mladina pa je poslušala in samo sodelovala. Res, da tisti večeri niso imeli najnovejše zabave; saj se je vrstilo le pripovedovanje o vojskah, draginji, slabih in dobrih časih, ki so jih možje sami doživeli, ali pa take zgodbe, ki so šle iz ust do ust. Vsekakor pa so imeli ti sestanki in razgovori res nekaj spoštljivo-poučnega na sebi. Isto moramo trditi tudi o tem, kar se tiče moralnega in čustvenega življenja na kmetih. Stare pripovedi, pravljice, pripovedke, šale in uganke so bile nekaka skupna last, ker so prehajali po ustnem izročilu iz roda v rod. Žal, da jih dandanes zastonj iščimo v kmetškem življenju. In vendar je bil to dobršen kos našega narodnega življenja in mi vsi smo soodgovorni, če se ta narodni zaklad pozabi in porazgubi.

Mesto starega, nekoliko okorelega

duha v naših starih kmetiskih hišah, ki pa zato ni bil nič manj pomemben in važen, je prišel nov, živ, modern duh. Možnost izobrazbe je mnogovrstnejša in bogatejša. Družino v njenem izobraževalnem delu je razbremenila šola in druge izobraževalne naprave. Toda radi tega ne sme vse staro iz naših domov in ne vse novo vanje; staro in novo naj bi se izpopolnjevalo v splošno dobrobit družine in posameznika. Umevno je, da je notranja pogonska sila v hiši oslabela, kar se tiče duševnega in domačnosnega, ker je pač duh časa drug. Vendar to pogonsko silo lahko dopolnimo in na novo okrepimo z vsem onim, kar pridobijo otroci v šoli, v nadaljevalni šoli, in s tem, kar nudi izobraževalna društva. Vse to naj bi služilo temu, da bi se družinsko življenje vsebinsko obogatilo.

Razumen oče, globoko čuteča mati dasta otrokom neizmerne bogaštva s seboj v življenje. Za petletnega fanta je oče najmočnejši, največjavnejši mož, sploh prvi in edini mož na svetu; po očetu meri vse druge. In mati je deklici vzor v vsakem oziru; njena beseda je avtoritativna. Ako bi bila sodobna domača vzgoja pravilno usmerjena, ali bi potem ne moglo to spoštljivo razmerje do staršev trajati dalje časa kot pa to opažamo? Kako bi se to dalo doseči? Gotovo pred vsem drugim na ta način, da ostane vplivni stik staršev z otroki trajnejši, kakor je, zlasti še materin. Tiste tajne vezi, ki se predejo v družini od duše do duše, od srca do srca, bi morale biti tako silne, da jih ne more pretrgati ne svet, ne v svetu nihče.

Zato: bolj na globoko pri vzgoji v družini!

Ni vse res, kar se sliši, še manj zlato, kar se sveti.

Kar se zgodaj ne ukroti, zdivia in zagovedi.

Dosti takozvanih potrebnih nepriklj je nepotrebnih.

Denar.

g Vrednost inozemskega denarja. Ker je naš dinar ostal v svoji vrednosti na curiški borzi neizpremenjen ter notiral 9.1275 centimov, je tudi inozemski denar pri nas v glavnem veljal kakor prej, le nekatere valute so se nekoliko dvignile. Na ljubljanski borzi je stal v devizah: 1 angleški funt 276.14 Din, 1 ameriški dolar 56.72 Din, 1 holand. goldinar 22.79 Din, 1 nemška marka 13.56 Din, 1 švic. frank 10.96 Din, 1 madžarski penge 9.93 D, 1 avstrijski šiling 8 Din, 1 belgijski belg 7.91 Din, 1 italijanska lira 2.97 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka krona 1.68 Din, 1 bolgarski lev 0.41 Din. — Devizni promet na ljubljanski borzi je bil v zadnjem tednu precej živahnejši kakor v prejšnjih tednih ter je znašal 21.6 milijona dinarjev napram 15.4, 14.5 in 14.3 v minulih treh tednih. Manj prometa je bilo med bančnimi papirji.

Cene.

g Ljubljanska blagovna borza. Četudi se v zadnjih tednih opaža na inozemskih blagovnih borzah stalno nazadovanje cen pšenice in koruze, je položaj pri nas ostal neizpremenjen. Kar smo imeli blaga za izvoz, je že šlo v inozemstvo, ostanek se bo pa uporabil za domačo prehrano. Zato tudi so cene pšenice stalne in precej evrste. Tudi po moki je vedno več povpraševanja, zato ji je cena trdna. — Cena koruze je itak tako nizka, da ne more več padati. Zaenkrat torej ni pričakovati posebnih sprememb v žitni kupčiji. Na borzi v Ljubljani so stavili ponudbe za žito, pri vagonski dobavi na vsako slovensko postajo, po mlevski tarifi in plačljivo v 30 dneh, za 100 kg po tehle cenah: pšenica baška 80 kg težka 265—267.50 Din, 78 kg 262.50—265 Din, 77 kg 255—257.50 Din, moka 00g po 410 do 415 Din, koruza baška 185—187.50 Din, po mlevski tarifi 180—182.50 D, času primerno suha 157.50—160 Din,

ječmen baški 63—64 kg težak, po 170 do 175 Din; oves baški navadna vozina 205—210 Din.

g Gibanje cen v januarju. Zanimivo je zasledovati gibanje cen v veletrgovini v posameznih panogah, ker je iz tega mogoče sklepati na gospodarsko stanje v posameznih mesecih. Tak splošen in povprečen pregled cen imenujemo indeks cen, kateremu služi za podlago tak indeks cen iz leta 1926., ko se je naša valuta stabilizirala ter je tedanji indeks cen označen s povprečno številko 100. Sesťavlja ga Narodna banka za vsak mesec posebej. — Skupni indeks cen je v januarju t. l. napram decembru 1929 le neznatno nazadoval od 93.7 na 93.6. V posameznih skupinah opažamo zvišanje cen kmetijskih, nazadovanje pa industrijskih proizvodov. Tako dobimo naslednjo sliko:

	dec. 1929	jan. 1930
kmetijski proizvodi	102.3	104.5
živalski proizvodi	95.8	98.2
rudninski proizvodi	88.2	88.5
industr. proizvodi	89.2	86.6
Skupni indeks	93.7	93.6

g Tržišče z jajci. Zadnji teden mraza je nekoliko spremenil položaj na jajčnem tržišču. Predvsem je poudariti, da so se zaloge konzerviranih jajc precej skrčile in je povpraševanje po svežem blagu nekoliko živahnejše; nasprotno pa je mraz nekoliko zaostavil produkcijo jajc in je ponudba manjša. Iz teh razlogov je pričakovati, da se bodo cene nekoliko okrepile.

Živina.

g Ljubljanski živinski sejem 19. t. m. Dogon na zadnji živinski sejem ni bil ravno velik in tudi kupčija je bila bolj šibka. Prignali so na sejm 183 konj, 70 volov, 18 krav, 7 telet in 32 prašičkov za rejo. Prodanih pa je bilo 45 konj, 34 volov, 10 krav, 6 telet in 25 prašičkov. Cene so ostale nespremenjene, le teleta so se podražila za 1 Din pri kg. Za kg žive teže se je plačevalo: voli I. po 10 Din, II. po

9 Din. III. po 8 Din; krave debele po 5.50—7 Din, krave klobasarike 3 do 4.50 Din; teleta 14—15 Din. Prašički za rejo po komadu in velikosti po 150 do 300 Din, konji po kakovosti do 5000 Din.

g Zvinski sejem v Kranju 24. t. m. Prignanih je bilo skupno 119 glav živine: 64 volov, 43 krav, 3 teleta, 5 telic, 3 junci. Prodanih je bilo 60 glav, in sicer 38 volov, 14 krav, 2 teleti, 1 junec, 5 telic. Cene za kg žive teže so bile: voli I. 10.50 Din, II. 9.50 Din, III. 8 Din; krave I. 9 Din, II. 7 Din; teleta 14 Din; telice 10 Din.

g Mariborski živinski sejem 18. t. m. Zaradi slabega vremena je bil sejem od kupcev nekoliko slabše obiskan, četudi je bil dogon srednji. Znašal je 17 konj, 14 bikov, 170 volov, 358 krav in 15 telet, skupaj 584 glav. Povprečne cene so bile: debeli voli za kg žive teže po 8.75—9 Din, poldebili voli po 7.50—8.25 Din, plemenske krave po 6—7 Din, molzne in breje krave po 7.50—9 Din, krave za klobasarije po 3.75—5 Din, mlada živina po 6 do 8.50 Din. Prodanih je bilo 326 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 38, v Italijo 30 komadov. — Mesne cene: velovsko meso I. vrste za 1 kg 18 do 20 Din, II. vrste 16—18 Din, meso od bikov, krav, telic po 10—14 Din, telečje meso I. vrste 20—25 Din, II. vrste 16—18 Din, svinjsko meso sveže 15—27 Din.

g Mariborski prašičji sejem 21. t. m. Na ta sejem je bilo prignanih 76 prašičev, ki so se prodajali po tehle cenah in za glav: Mladi prašiči 7—9 tednov stari po 250—350 Din, 3—4 mesece 380—450 Din, 5—7 mesecev 430—550 Din, 8—10 mesecev 650 do 850 Din, 1 leto 1000—1100 Din. Za 1 kg žive teže so plačevali po 10 do 12.50 Din, mrtve teže 17—18 Din. — Prodanih je bilo 53 repov.

Zagovorniki tobaka sicer znajo zagovarjati tobak in kajenje; ampak dokazati pa ne morejo, da ima tisti, ki puši, od tega kako gospodarsko korist.

Razno.

g Izvoz našega žita po Donavi. Veliko našega žita gre po Donavi v Črno morje v romunsko luko Braila, kjer se ukreca za inozemstvo. Sedaj poroča naš konzul iz Braile, da je bilo od zadnje žetve izvoženo v tej luki za inozemstvo natovorjenih 469.000 ton (po 1000 kg) našega žita. Za 387.000 ton imamo podatke, kam je šlo: v Holandijo 93.300 ton pšenice, 6115 ton koruze, 113 ton rži; na Angleško 52.234 ton pšenice in 5034 koruze; v Grčijo 44.604 ton pšenice in 10 ton koruze; v Nemčijo 17.298 ton pšenice; na Francosko 15.240 ton pšenice itd. Iz teh kratkih podatkov se vidi, kako važna je za našo državo vodna pot po Donavi, ki omogoča izvoz naših pridelkov tudi v tiste države, v katere bi bila železniška tovarnina ovira za dobavo naših pridelkov.

g Vinarski kongres v Belgradu. Vinarska kriza je prisilila razne vinarske korporacije, da skupno iščejo izhoda iz današnjega žalostnega gospodarskega stanja. Razna vinarska društva in zveze vinogradnikov skoro iz vse države so v Belgrad poslale svoje zastopnike, da so 4. t. m. zborovali in sklepali o prireditvi vinarskega kongresa v Belgradu, ki naj pokaže vladi pota, kako se daboljšati gospodarsko stanje te važne kmetijske panoge. Kmetijsko družbo v Ljubljani je zastopal njen ravnatelj inž. Lah, Vinarsko društvo za Slovenijo pa njegov predsednik Petovar. Na konferenci se je v glavnem razpravljalo o pripravi za vinarski kongres, ki bo v nedeljo 9. marca t. l. v Belgradu, predvidoma v univerzitetni dvorani. Dnevni red tega kongresa bo približno naslednji: 1. Stanje vinarstva v državi, poročal bo Ožanić, kmet. referent v p. v Splitu; 2. Olajšave za pobijanje trtnih škodljivcev, Zmavc, direktor v p. v Mariboru; 3. Izvoz vina in grozdja, D. Lederer iz Bačke; 4. Brezalkoholna uporaba grozdja, poročevalec iz Zagreba; 5. Konzum vina v državi, dr.

Pavlović iz Petrovaradina; 6. Novi vinski zakon, poročevalec iz Zagreba; 7. Organizacija vinarskih društev v državi, Petovar, Ivanjkovci. — Zastopniki 18 vinarskih društev so po dovršeni konferenci posredovali pri kmetijskem ministrstvu in zaprosili za podporo, obenem pa pri pomočniku notranjega ministra zaradi obdržavanja tega kongresa. Povsod jim je bila obljubljena podpora. — Ker je ta kongres zamišljen v veliki obsegu, bi bilo želeti, da se ga tudi iz Slovenije udeleži čim večje število vinogradnikov, da bo uspeh te manifestacije bolj gotov. Zahtevalo se bo predvsem, da se ukinejo uvozne carine na modro galico, žveplo, škropilnice in razna druga sredstva potrebna v vinogradništvu, nadalje znižanje trošarine in pospeševanje izvoza naših vin.

g Važen sklep za zaščito vinarstva. Mednarodni urad za vino v Parizu je na predlog našega delegata načelnika dr. Stojkovića sklenil predlagati vsem vinorodnim državam naslednje ukrepe: Sterilizirani (sladki) mošt iz vina se naj povsod osvobodi od plačanja trošarine; pišče iz vode, sladkorja in esenc se naj podvrže trošarini; širjenje samorodnic naj se onemogoči z mednarodnimi ukrepi. — To so zahteve naših vinogradnikov, ki se stavljajo na vseh zborovanjih in anketah za omiljenje vinske krize. Če bi se to izvedlo v naši državi, tedaj bi pomenilo to zna'no pomoč vinogradništvu, ki ga že dolgo tare huda vinska kriza.

g Enotna zveza zadružništva v Nemčiji. Po dolgotrajnih poga'anjih je prišlo v Nemčiji do us'novitve enotne državne zveze kmetijskih zadrug, ki ji pripada 37.300 zadrug in rajfeizenovk. To pomeni važen dogodek za nemško kmetijsko zadružništvo, ki je zavzelo tako globoko koncentracijo. Us'anovnemu občnemu zboru je prisostvoval tudi državni kmetijski minister dr. Dietrich, ki je izrazil čestitke nemške vlade k temu zgodovinskemu dogodku, ki bo pripomogel, da se v nemško

zadružništvo vnese pravi zadružni duh in da se izvede ozdravljenje in temeljita preosnova celotnega zadružništva.

g Naša trgovinska bilanca 1929 aktivna. Trgovinska bilanca države je aktivna, če je vrednost izvoženega blaga večja nego vrednost uvoza. Ker je naša država imela v letih 1927. in 1928. slabe letine, ni mogla izvažati dovolj svojih pridelkov, pač pa je morala uvažati več tujega blaga, zato je bila njena trgovinska bilanca pasivna. Ta pasivnost ali primanjkljaj v državnem gospodarstvu je znašal v letu 1927. 886.1, l. 1928. celo 1390.4 milijona Din. Lansko leto 1929 pa smo imeli dobro letino ter smo izvozili obilo pšenice in koruze, zato je postala ta bilanca aktivna za 327 milijonov Din. To bo znatno pripomoglo k izboljšanju splošnega državnega gospodarstva, ki je precej trpelo vsled pasivnosti zadnjih dveh let. Zanimivo je primerjati trgovinske bilance zadnjih petih let, iz katerih je razvidna višina izvoza in uvoza:

	v milijonih Din			
	izvoz	uvoz		
1925	8904.5	8752.9	+	151.6
1926	7818.2	7631.8	+	186.4
1927	6400.2	7286.3	—	886.1
1928	6444.7	7835.3	—	1390.4
1929	7921.7	7594.7	+	327.0

(+ pomeni presežek, — primanjkljaj.)

Iz številčk pri izvozu vidimo, da je višina izvoza zelo odvisna od letine pšenice in koruze. Leto 1925. ne moremo pri tem vpoštevati radi tedanje nižje vrednosti denarja in visokih cen za blago. Uvoz blaga v letih 1926 do 1929 v splošnem se ni mnogo spremenil. Iz teh številčk je jasno, da je naša trgovinska bilanca aktivna le v dobrih letinah poljskih pridelkov, kar je znak čisto agrarne države.

Zenska ne spozna lastnosti svoje sosede preje, kakor kadar se stepejo njuni otroci.